

es castellet

BUNYOLA

núm. 17 FEBRER 1989

125 Ptes.

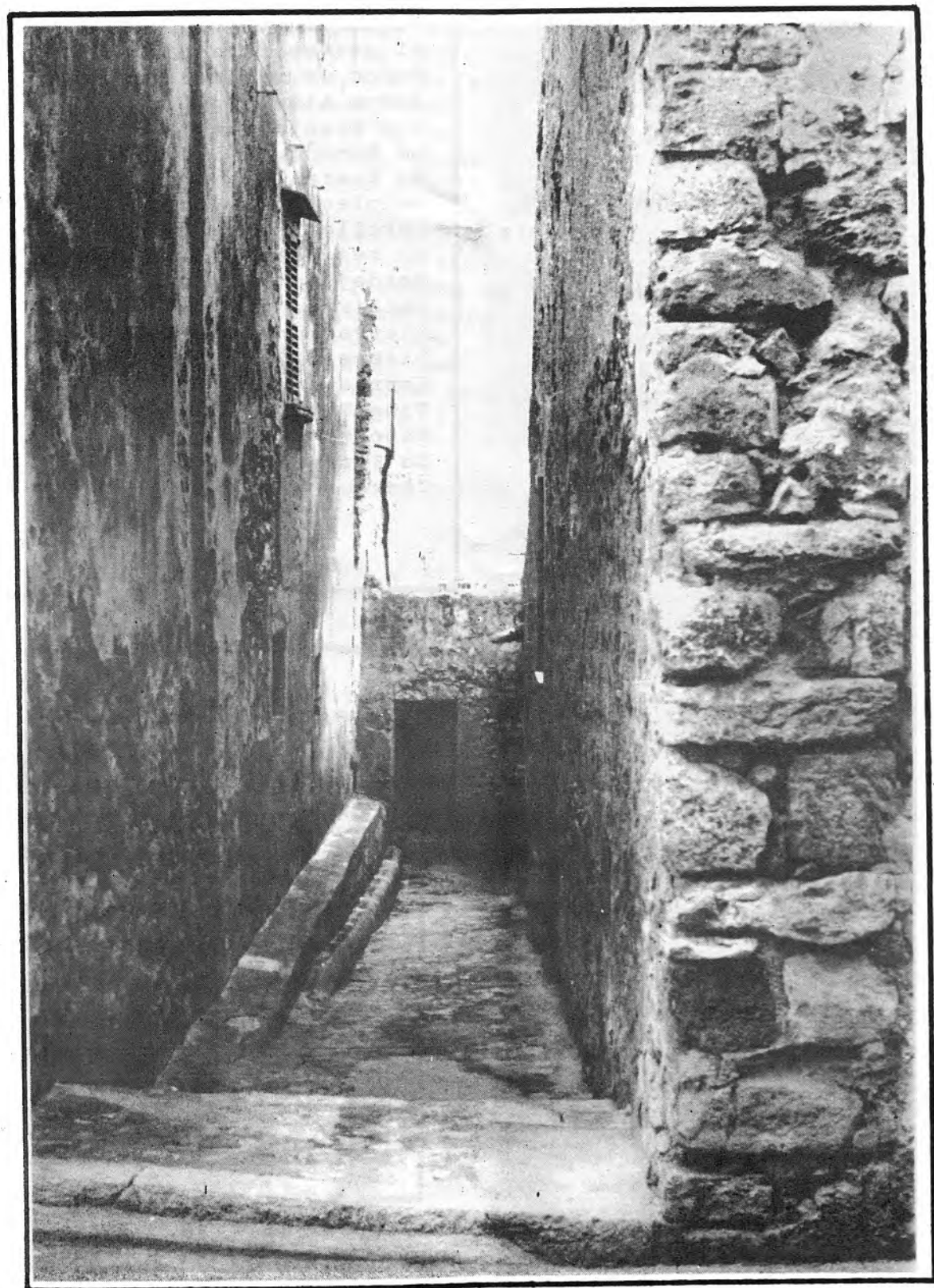

Foto Isidre Mateu

Editat pel

COL·LECTIU CULTURAL
SITJA.

Depòsit legal: PM 779 - 1982

CORRESPONDÈNCIA:

Apartat de Correus, 13.
Mestre Colom, nº 9.
07010 B U N Y O L A.

CONSELL DE REDACCIÓ

Jaume Mateu Martí.
Bàrbara Suau Font.
Miquel Clar Oliver.
Ma Antònia Mateu.
Margalida Colom.
Jaume Mateu Batle.

COL·LABORADORS:

J.A.
Jaum Alemany.
Joan Cabot.
Jaume Mateu Conti.
Un aficionat.
Un esportista.
Manuel Bauçà

EL REI QUET:

Dibuix: Miquel A. Pujol.
Guió: ES CASTELLET.

Els articles firmats en
aquesta revista sols ex
pressen l'opinió dels -
seus autors.

SUMARI

Editorial	pàg. 3
Noticiari	pàg. 4
El nostre carnaval	pàg. 5
Dinar de matances	pàg. 6
Jaume Alemany	pàg. 8
A s'Escola des Pins	pàg.11
La Parròquia informa	pàg.12
Es Castellet: any zero ..	pàg.14
Rajoles de l'Ermita	pàg.16
Curolles del mes de gener	pàg.17
El rei Quet	pàg.18
Desdejuni de grava	pàg.18
Calaix de sastre	pàg.19
Lletra menuda	pàg.19
Llibres	pàg.20
Correspondència quimèrica	pàg.21
Tima Tema	pàg.22
Esports	pàg.23
Sa Torreta	pàg.26
Convocatòria concurs	pàg.28

Llegir no enmalalteix,
no deprava ni mata;
alimenta i enalteix,
fa créixer la ment sana.

Escolta, idò, la sentència
d'aquest versat senzillet:
Si vols ser una eminència
llepeix sempre

EDITORIAL

LA GRAVERA, ENCARA

A la fi la Comissió Provincial d'Urbanisme es pronuncia sobre "la gravera" de S'Estremera. Després d'un seguit d'ajornaments per manca de documents, unes vegades, i altres per entrebancs burocràtics, la C.P.U. decidí el que tothom esperava: abstendre's de declarar d'interès social el projecte d'extracció d'àrids presentat per Prebetong tot esperant el Pla de Graveres que s'està redactant actualment.

És a dir que estam com al començament, si fa no fa. És cert que s'ha impedit la instal·lació automàtica dels ormejos de fer grava, però "l'espasa de Damocles" en forma de gravera continua penjant amenaçadora sobre els nostres caps. En el joc d'escacs hauríem mort la reina, però la partida continua. I ha de continuar amb la mateixa intensitat com fins ara, amb el mateix valor mantingut fins ara i amb tots els recolzaments aconseguits fins ara. Si no és així, tndrem gravera.

SENTÈNCIA SOBRE EL RECURS DE LA UNITAT SANITÀRIA

Recentment es rebé a La Sala la resolució del Tribunal Suprem sobre el contenciós presentat per Jaume Conti sobre la construcció de la Unitat Sanitària en la que queda de manifest l'actuació legal de l'Ajuntament.

Sobre aquet afer l'únic que queda per dir des del respecte que aquesta revista professa tant als membres de l'Ajuntament com a Jaume Conti qui presentà el recurs és que, definitivament queda clos un episodi trist i lamentable que, com sempre ha tengut un únic perdedor: el poble que aquesta vegada ha hagut de córrer amb les despeses de presentació de recursos i altres herbes burocràtico-judicials. Som a un estat de dret i per tant cal acatar les decisions judicials per molt que no ens agradin. I a això ho hauríem de fer tots.

NOVES SECCIONS D' ES CASTELLET

Any nou vida nova: una màxima que, aquesta vegada, l'equip de redacció d'aquesta revista ha volgut seguir literalment.

Veureu que en aquest número dedicam dues pàgines als nostres al·lots i que s'enceten altres seccions que, esperam, que tenguin bona acollida. D'altra banda, volem fer una crida a totes les entitats bunyolines perquè ens enviin tota casta d'informació i comunicats: voldríem poder celebrar el quarantè aniversari d'ES CASTELLET, ara que celebrem el vintè i l'única manera d'aconseguir-ho és fent d'aquest mitjà comunicatiu l'altaveu de tot allò que mereix una atenció de part d'una majoria.

NOTICIARI

Endemés de la famosa costa sempre difícil de pujar i de pagar, el mes de gener bunyolí es caracteritza bàsicament per la vinguda dels **Reis Màgics** que repartiren regals a dojo. Un dia festiu que no només disfruten els al·lots per molt que es digui

A nivell de política local cal assenyalar la querella per prevaricació presentada per Pau Valls contra l'acord de la Comissió de Govern sobre el ja famós tema d'extracció d'àrids.

Foto Nicolau

Des del mes de gener el nostre Ajuntament compta amb els serveis de l'Assistent Social **Antònia Morey** que té per objecte afavorir la vida social del poble i la plena integració de tot-hom. Benvinguda.

***

Tornant als assumptes de la política cal assenyalar, també, la negativa de la Comissió Provincial d'Urbanisme a admetre a Antoni Colom als debats sobre la conveniència o no de declarar d'interès social el projecte de gravera. Val a dir que el batle es molestà fort perquè sabia de la presència d'altres batles a les sessions, que no a les votacions.

***

I dia 4 de febrer, la nostra rua particular a Sa Plaça. Desfresses a voler i ball **amenitzat** per l'orquestra **Equus**. Sobre això vegeu la crònica en vers del nostre col·laborador **Jaume Matteu Conti**.

***

Cal anunciar també el tempteig del terreny que es fa dins **La Sala** per tal de fer possible una **estació de servei** als voltants de **Son Nasi**. De moment només es fan sondejos. Vos mantindrem ben informats.

El nostre carnaval

Dins la plaça de Bunyola tot el poble en general va contemplar la torniola del gran "show" de Carnaval. El públic embadalit mirant aquell món graciós de mil maneres vestit, tan divertit, tan hermós que pareixia sorgit d'un somni meravellós. Aquells àngels que ballaven amb soltesa i galania, els cabells d'or que brillaven baix la llum que resplandia. Les ales blanques vibraven baix trompetes que eixordien i que a tots ens convidaven a la festa i a l'alegria. Aquell grup de ballarines de ball clàssic, harmoniós, tan elegantes i tan fines com flors d'un jardí preciós somiant llums de bambolines i un escenari grandios on ballar el vals més hermós baix el so de bandolines. El conte de Blancaneus dins la plaça desfilava, la princesa i els nanets seus passant ben acompanyada. Vestits vermells i relleus fent figures desgarbades gracioses del cap als peus, cabells blancs, galtes inflades portant uns llumets molt lleus i unes petites aixades, no tenint altre guineu que alegrar-nos la vetllada. Aquells bons "samaritans" de "l'auxili en carretera" que duïen dalt la bandera llonganisses de tres pans botifarrons en filera i unes eines dins les mans per ajudar al qui espera vora el cotxe fent espants, o pel qui té fam enrera sense munyir la cartera atipant-lo d'entrepans. Quin ramell tan ben plantat aquell grup que de la lluna a la terra ens ha arribat.

Duien vestits ajustats com d'un color verd pruna amb antenes dalt del cap per a poder captar tot d'una qualsevol orde oportuna si d'allà dalt són cridats. Aquelles bruixes sortides de dins un bosc tenebrós, cabells com rels humides i un capell tot punxós. Sombres negres, atrevides, de caminar silenciós, brandant graneres brunyides d'augüents malèfics i horrors. El "Hare-Krisna" arribant de les Índies Orientals sabiduria ambulat per curar qualsevol mal, tots amb el cap ben rapat, campanetes repicant, encens i cerimonial, llargues túniques brillants i ulleres sense cristall. El Rei Moro es passejava reposat i majestuós, la seva "cort" l'adornava amb un ropatge preciós i dels joves prínceps brillaven ulls immensos, somiadors. La parella "Veneciana" enigmàtica, misteriosa, evocadora i galana, delicadament hermosa. "Cavernícoles" i tot dins la plaça bellugaven i els més petits s'alegraven fent-los un gran avalot. I no hi faltaren tampoc els goriles i lleons, la gràcia d'En Pere "Groc", belles dames, dimonions i un jove que, en aquell lloc, ens feia "exhibicions". La "Tuna" amb capa adornada amb cintes de colorins. La mar blava que onejava amb peixos de colors fins. La gitana embarassada ademés de dur tres nins, contant-nos la codolada que l'home l'ha abandonada i duen la fam molt endins.

Aquell presoner fermat, estirat pels seus botxins. La "Mort amb pebres" passava, els pebres anava lluint però ella ben grassa estava. Els més jovenets ballaven hermosament desfressats i tota la plaça voltaven ben alegres i animats. Un "Equis" minifalder posava sal a la festa, una música xalesta, un ritme alegre i lleuger. Moltes vetllades d'aquestes és el que hem de menester. La més ampla enhorabona a tots els participants, joves, petits i grans, per tots la música sona. Que amb salut i bon humor arribem a l'any que ve i amb renovada il·lusió poguem tornar omplir el carrer de música, joia i color.

Molts d'anys

Jaume Mateu Conti. Febrer 1989

DINAR DE MATANCES AMB LA TERCERA EDAT

Dimarts.- Damunt les 7 del matí, foc a la caldera per aigua bullent. Devers les 8 arriba el porc, blanc, gros i garrit; devia pesar més de quinze arroves. Tot lo dia una dotzena, entre homes i dones, cadascú en el seu redol, per dur a terme un bon rosari de feines de porquejar. A posta de sol, sobre les 6 de l'horabaixa, cadascú a ca seva i el porc obrat i penjat.

Dimecres.- Devien ser les 9 del matí quan emprenguérem una nova tasca. Uns a posar taula, cadires i a arreglar el gran menjador per més de 170 convidats. Aprofitant el bon dia, tot es preparà a l'aire lliure damunt la gran esplanada del casal de Barcelona; lloc, eines i altres coses deixades desinteressadament, com sempre, per la madona

Catalina. Altres preparant fogons, tallades i tot allò necessari per dur endavant una bona menjua, com podem veure al menú exposat.

Menú de dia 25 de gener.

- Entremesos: Pa de ca na Fiola, aigua de pluja i vi blanc (d'olives enguany n'hi ha hagudes poques per mor de la mala anyada).
- Primer plat: Arròs brut a la "tibiolis"
- Segon plat: Frit de porc "joanroseta" calent i un poc picant.
- Postres: Fruita del temps, ensaïmada de ca'n Tià des Forn, cafè, suc variat i cava del bo.

L'hora assenyalada per dinar, a les dues i mitja del capvespre; però "l'home proposa i Déu disposa", D. Gabriel Cañellas, nostre President, que

Foto Nicolau

ens convidava a tota aquesta bauxa i sarau, per mor del trànsit rodat per arribar a Barcelona, comparagué un poc més tard. Totd'una que fe acte de presència el xef Jaume tirà l'arròs a l'olla gran. Quines males cares i quins badalls de fam aquest temps d'esperar!. De seguida, quan es serví l'arròs bullent, tot fou goig i festa. Aquest dia deixam el règim o dieta que duim marcat i aprofitam l'eixida per treure-nos el ventre de mal any. Comentari general: "i que ho és de bo". Ningú pensà en el sucre, colesterol, sang alta o espessa, coixera, artròsis, ni cap altra malaltia.

Nota: No tots posam els peus davall la taula. Per això mateix uns altre s'han de molestar i seguir les ordres del xef Jaume i maitre en Toni, com estava ben assenyalat en un cartell que deia:

A les 10: Uns a pelar patates i altres a arreglar les taules del menjador.

A les 11: Foc a tres fogons, un amb aigua.

A les 11'30: Tres ajudants a les ordres del xef Jaume.

A les 13: El maitre havia de revisar el menjador i tot el personal del servei, ben enllestits, sense cap taca, traje ben planxat, ben pentinats i tots lluent. Després presentació als convidats, amb desfilada de tot el personal i donant la benvinguda.

A posta de sol el camí de Barcelona semblava un passeig d'en temps primer, tornant a ca seva la majoria de gent, fent cara de "pasco".

Important: hem sabut que no ha fet mal a ningú, gràcies a Déu i per

tant quedam convidats per a l'any que ve. Això que ja s'ha fet costum ho proposarem com a llei per als anys que vendran

Nota: Tots els convidats i els que no pogueren assistir, foren obsequiats amb un present (llangonissa, botifarrons, costelletes, xulla de la ventresca i ossos per salar). Gràcies.

Maitre Toni

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

JAUME ALEMANY, aire fresc a la parròquia

Altres temps seria una **força viva**, amb **dret a cuixa** i tot. Un element dimanador d'un poder quasi absolut que formava vèrtex amb el batle, el metge i qualque senyorot ben peixit. Abans, el seu càrrec i la seva figura obrien inferns i tancaven cels, fermaven el goig i desfermaven el pecat amb la mateixa facilitat de voltar una clau. Casaven i mai descasaven, venien **bulles** a preus, a vegades, abusius, castigaven severament a comptes d'alliçonar, desdejunaven xocolata amb ensaïmades, vivien sempre amb una germana i no eren res sense la sotana.

Ara mateix, però, el nostre entrevistat, mira aquest panorama amb un somris sorneguer, com qui fa l'ullet a la prehistòria amb la perspectiva que dona habitat a les antípodes. Passa per ser un bunyolí que viu a la Plaça del Rector Marroig (per a tots **es cantó**). Té trenta-sis anys, és un apassionat del futbol i de la música, dur barba quasi patriarcal tocada pel blanc de la distinció i es mou inquiet, però segur: és el **rector nou**, En **Jaume Alemany** que fa poc més de mig any estrenà carta de ciutadania bunyolina. Amb ell, aquesta revista parlà de tot lo diví i tot lo humà, no podia ser d'altra manera.

PER COMENÇAR: QUI ÉS EN JAUME ALEMANY, JAUME?

Parlar d'un mateix és complicat, no és ver? Mirau, tenc 36 anys, en fa deu que com capellà i sempre he estat en primera línia, no de protagonisme, sinó de feina. Vaig ser a Lluçmajor, una parròquia difícil i m'he mogut sempre entre la parròquia i els joves, el grup d'esplai ... he fet feina a la Direcció General de la Joventut del Govern Balear, molt de trui! Entre molts d'altres defectes som feiner, gràcies a Déu tenc bona salut i conteml el sacerdoci com un servei, mai com un ofici, sobretot, perquè econòmicament no és rentable: cobrant el sou mínim ...

ENS PODRIES EXPLICAR COM ESPERAVES BUNYOLA I COM L'HAS TROBADA?

Jo pensava que em trobaria amb un poble tradicional, amb els usos i costums tradicionals d'un poble petit. Però no pensava amb una característica important de Bunyola i és la seva condició de poble dormitori. M'he trobat, idò, amb un poble petit prop de Palma i tot lo que això contempla. Pel que fa a la gent, sabia que estava marcada en certa forma per aquesta tradició i m'ha sorprès veure com aquesta mateixa gent no sent aversió al canvi. No és que encara hagi fet grans coses, però el simple estil, diferent, sembla que no ha caigut malament. Amb això té molt

A BUNYOLA

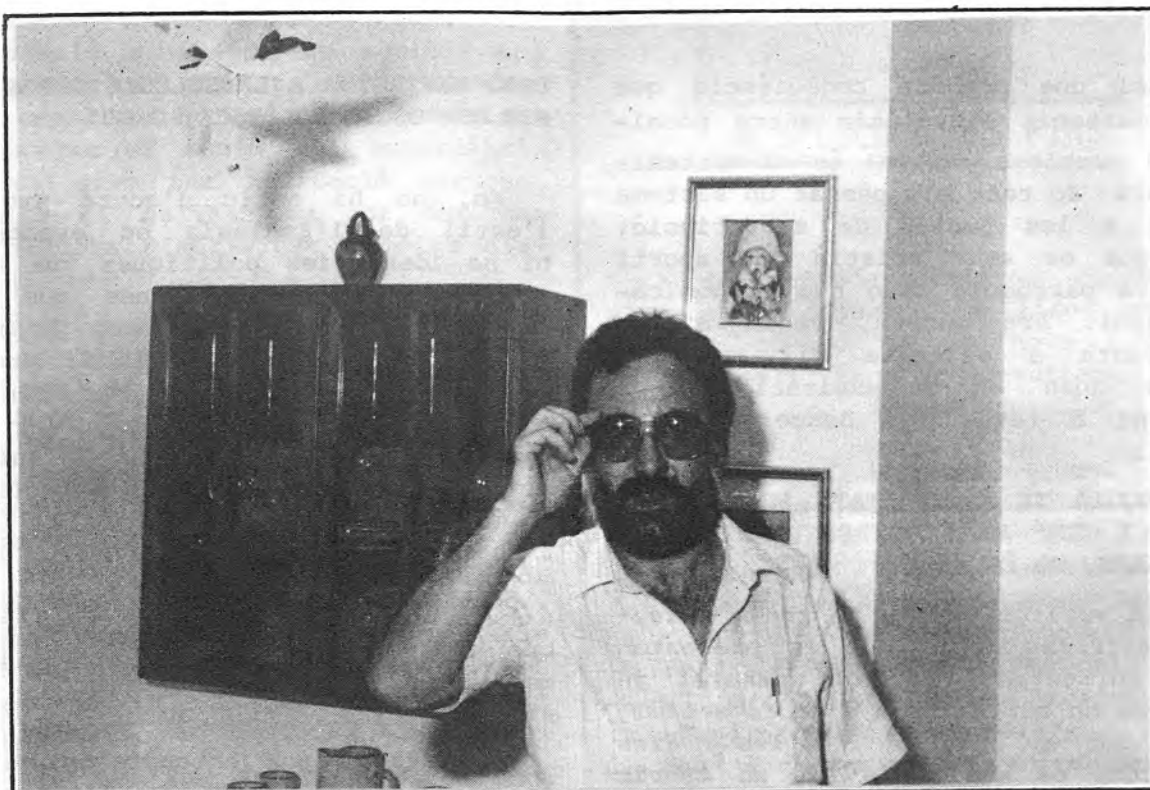
BANCA MARCH

Carrer Major, 24

TELEFON 613035

T'ESPERAM

que veure, indubtablement, la feuada que va fer En Julià, el meu antecessor.

Quant a la dinàmica parroquial, la trob lenta, em fa l'efecte que és tançada, sembla que sempre siguin els mateixos que anem a tancar quan hem d'obrir. Hem de rompre aquesta impressió.

PARLES DE DINÀMICA PARROQUIAL I NO PODEM OBLIDAR QUE EXISTEIX UN CONSELL DE PASTORAL QUE HA DE SER EL DINAMITZADOR, FUNCIONA A PLE RENDIMENT?

Sí, el Consell funciona, no a la velocitat que caldria, però només fa dos anys que es va crear i en necessita uns quants més per anar-se mentalitzant que ha de prendre més iniciativa, més responsabilitat. No pot estar tan pendent del rector.

JA QUE PARLES D'INICIATIVES, QUINS SÓN ELS TEUS PROJECTES MÉS IMEDIATS?

Molts, jo vos diria que massa i tot! Materialment, per exemple, dignificar més encara la funció dels distints elements parroquials. Per exemple, aquesta rectoria és un moble que jo no aprofit i que, arreglada, altres sí que la podrien aprofitar. Pens amb la incomoditat de l'altar major ... Totes les esglésies són iguals i no està escrit enlloc que

ho hagin de ser, enteneu? Per exemple, la pica dels bateigs ha d'estar al seu lloc que és el Presbiteri. Aleshores la capella que ara ocupa, una capella impersonal, la podríem aprofitar com a lloc d'informació.

Hem de convèncer-nos que som una comunitat que es reuneix per pregar junts i que no és lo seu que enlloc de veure'ns les cares ens vejem el clatell, no és ver?. En definitiva es tracta d'obrir l'església, fer-ne d'ella un lloc d'acolliment.

De totes maneres, a part d'aquesta cosa material, hi ha la feina de fons, la més important: la de donar una formació permanent a la gent, fer entendre als cristians que no podem viure la fe apresada als set anys ara que en tenim quaranta, que l'hem de formular novament. Per això tenc pensat crear una escola de teologia i una catequesi familiar: s'ha de fer veure als pares que no podem fer aquella catequesi que ells no vulguin seguir. Són tantes coses!

AQUESTS PROJECTES, LOGICAMENT, IMPLICARAN UNES DESPESES ECONÒMIQUES, COM VA DE QUARTOS LA PARRÒQUIA?

Me sap greu parlar de doblers per la mala fama que tenim els capellans però crec que als cristians no ens queda

més remei que prendre consciència que hem de mantenir l'Església entre nosaltres. El problema capital és el manteniment diari. Jo tenc mig pensat un sistema semblant a les quotes de subscripció: aquell que es sent cristià que aporti a la seva parròquia allò que econòmicament pugui. Ara mateix, venim a fer de quaranta a seixanta mil pessetes mensuals quan en necessitaríem, per fer front a totes les despeses, unes cent mil.

LA PARROQUIA TÉ NECESSITATS ECONÒMIQUES I AIXÍ I TOT ATÈN ALTRES NECESSITATS PARTICULARS, NO ÉS AIXÍ?

Sí, la veritat és que no tenim necessitats extrems i els que es presenten es van enfrontant. De tota manera, ja que parlem en certa forma d'acció social, jo crec que el camp de l'Església dins aquest camp és més ample que no cobrir necessitats. Promocionar les persones, per exemple. Acció social ha de voler dir compromís amb la problemàtica que viu el poble. Acció social també vol dir ser solidaris amb la realitat que viu el poble, i ara mateix pensava amb la gravera.

ESSENT AIXÍ, POTS EXPRESSAR-TE COM VOLS DAMUNT LA TRONA?

És complicat això, és ver. Com a capellà i com a persona, he de respectar la naturalesa, i continuu pensant amb la gravera. Ara bé, aquesta presa de postura suposa automàticament una filiació a una idea política que no puc admetre com a capellà al front d'una comunitat cristiana.

PERÒ PERTANYER A L'ESGLÉSIA SUPOSA OPTAR PER UNA OPCIÓ POLÍTICA, O NO?

No, no hi estic d'acord amb això, l'estil de l'Església és evangèlic i hi ha ideologies polítiques que segueixen doctrines evangèliques que no és lo mateix. L'Evangeli, crec jo, sobrepassa qualsevol ideologia. El problema, en tot cas, és que jo puc pensar el que vull, però no puc manipular aquest pensament volent o no: una paraula meva damunt la trona pot ser manipuladora i no ho ha de ser. I, d'altra banda, l'Església no es pot evadir, al meu criteri, de les "grans qüestions". Davant unes eleccions, posem per cas, és lícit que demani meditació sobre els programes abans de votar a consciència.

ALESHORES, COM VEUS EL VATICÀ?

El Vaticà, per entendre'ns, és, com en una empresa gran, la "central" del cristianisme. Les diòcesis són, seguint l'exemple, les "sucurcals". El Vaticà és el símbol de l'Església oficial. De totes maneres és ver que el Vaticà, com a cap, sempre va més enrera que la base. I això passa per tot. Concretament a mi el Vaticà no m'implica cap problema. Jo a qui em dec és al meu Bisbe que és un bon element que cal conservar perquè, com ell, se'n passejen ben pocs.

COM REPS, IDÒ, LA DECLARACIÓ PAPAL SOBRE ELS ANTI-CONCEPTIUS?

Que no és tocar amb els peus enterra. Hem de tenir en compte que a tots ens mouen unes circumstàncies que ens dicten sempre la manera d'actuar a consciència. I no vull dir que el que és habitual sigui èticament vàlid o moralment acceptable. En concret, amb això de la planificació familiar, l'Església Oficial encara és al temps de quan la sexualitat era un tema tabú; i la sexualitat és un forma ben noble de l'estimació.

I AMB EL CELIBAT, COM ET DUS?

Jo crec que hauria de ser opcional. Jo el valor molt perquè em permet una llibertat de moviments que, el matrimoni no em permetria. Ara bé, el celibat té un contrari molt important: la soledat i l'home no està fet per estar sol.

— illes —
cartonatges illes, s.a.

Cta. Palma-Sóller Km.15
Tel. (971) 61 38 11
07110 BUNYOLA

I la relació d'amistat no supleix mai el matrimoni. En aquest sentit reconec que els capellans no som massa "normals", no només perquè tenim una experiència de manco, sinó una limitació seriosa. Aiximateix el celibat és pot dur amb coratge, molta d'activitat i molta alegria.

PER ACABAR, JAUME, UNA CURIOSITAT MALICIOSA: SI JESUCRIST TORNÀS, SERIA TAN SEXISTA AMB L'ELECCIÓ DELS APÒSTOLS?

Això s'ha d'interpretar, evidentment. A ell el seguien no només dotze homes sinó una tropa de gent. I això de l'elecció individual només a homes, és una manera pròpia de dir d'aquell temps. En temps de Jesús era impensable que una dona fes res d'important, patia una marginació absoluta i total. Però, mira per on, el primer testimoni de la resurrecció de Jesucrist és femení...

COOPERATIVA

NTRA. SRA. DE LES NEUS

varietat d'articles de consum diari
preus ajustats al màxim

Castell Cañellas

MATERIALS DE
CONSTRUCCIÓ
I DECORACIÓ

—**—

Germans Cabot 48 i 54 Telf. 613186

A S'ESCOLA DES PINS

A la passada revista, corresponent al mes de desembre de l'any anterior, donàvem compte de la nova composició del **Consell Escolar** resultant de les eleccions que tengueren lloc dia 30 de novembre.

Arribats a l'equador del curs 1988-89 i donats els darrers aconteixements, creguérem convenient apropar-nos a una part d'aquest Consell i copsar, de primera mà, quines eren les seves valoracions. Per això, parlàrem amb el representants dels pares dels alumnes dins aquest organisme, Isidre Mateu, Catalina Nadal i Angel Gallego.

Ens digueren que en aquest temps han pogut comprovar el bon funcionament de l'escola a nivell organitzatiu, que els resultats deixaven veure un dinamisme escolar a nivell global que és tan encoratjador com necessari.

Quant a les ajudes rebudes, posen de manifest la bona disposició de l'Ajuntament que els ha augmentat l'assignació econòmica respecte de l'any passat.

Sobre l'afer de la mestra Catalina Cabot volen deixar ben clar que la suspensió momentània de la que ha estat objecte, vé donada únicament pel resultat d'una avaluació mínima feta als alumnes de 5è, curs del qual en tenia cura l'esmentada mestra, duita a terme pel pèrits i tècnics del Ministeri d'Educació i per supostes faltes disciplinàries comeses per l'educadora.

Els resultats de l'avaluació (que tenen tots els pares dels alumnes afectats) no poden ser més decebedors. Basten aquests exemples ben il·lustratius: de 31 alumnes avaluats només 2 saben escriure ortogràficament i només 1 usa el diccionari. Quant a l'àrea de matemàtiques de 31 alumnes només 3 saben llegir i escriure números decimals i només 4 calculen mentalment.

Per això, aquests pares insisteixen que la destitució momentània no és cap caprici de ningú particular tal i com es rumoreja.

SEMINARI

LA PARRÒQUIA informa

1.- Religió cristiana i religions.	18/02/1989.
2.- Ètica i progrés.	04/03/1989.
3.- Ecologia i pacifisme.	18/03/1989.
4.- La Creació i l'home actual.	01/04/1989.
5.- El Sentit de la Història.	15/04/1989.
6.- Sobre la Política.	29/04/1989.
7.- Pecat i Gràcia com a marc de la vida.	13/05/1989.
8.- L'Església de Déu i dels homes.	27/05/1989.
9.- La Moral del Bon Samarità.	10/06/1989.
10.- Paraula i Sagraments.	17/06/1989.

Si bé és cert que "el saber no ocupa lloc" i que és convenient i aprofitosa, una continuada formació i informació en tots els aspectes de la vida, més cert ho és en la dimensió de la fe i de l'avui: temps que es caracteritza per un canvi radical i accelerat de valors, per una nova visió de l'home i conseqüentment de Déu, i per una nova concepció de l'Església i del protagonisme del creient dins la mateixa Església.

La Parròquia, conscient de la necessitat de posar-nos al dia, en la línia del Vaticà II, i de que això sols es pot donar si fonamentam i reformulam la nostra fe en les seves categories, les del Vaticà II, ofereix un cicle d'estudis de temes diversos, orientat a tots els creients i no creients en

general.

Ben segur que de les explicacions que escoltarem, del diàleg i de la lectura que se'ns recomanarà, en veurem molt prest el fruit desitjat: entendre i donar raó del que creim i la possibilitat d'afrontar des de la fe, els desafiaments que ens presenta el món i l'home d'avui.

A un nivell més divulgatiu i de forma més puntual, s'anunciaran trobades, taules rodones, video-forums, etc., sobre qüestions d'interès general: l'educació dels fills, educació-informació sexual, nocions d'economia, marginació, comunicació-incomunicació, publicitat, etc. Així mateix, també es realitzarà un programa d'activitats per a adults: tallers, intercanvis, cultura, natura...

Jaume Alemany

— RACONS DE DÉU (I) —

El consumisme necessita una cura

"Racó de Déu" és el nom d'un racó, petit i humil, pobre, del Jonquet, adosat a una torre de molí. És la "capella" del Jonquet. És la "seu" del Crist oblidat en un món de marginació. És el racó que mostra com l'experiència cristiana ha de conjuntar la nit de l'home i la gloria de Déu, la plaça del mercat i el santuari, l'angoixa de l'home i el missatge del Crist.

A aquesta experiència nosaltres i aportam l'anhel, la nit, l'angoixa, la plaça, la marginació, els supermercats Déu hi aportarà la glòria, el santuari, la paraula. Déu hi donarà també la terra, la carn el blat, i sobretot, la darrera profunditat.

Si la Pasqua del Crist i dels cristians ha de tenir qualche significança, la primera és la serietat de la Quaresma. La serietat amb què els cristians hem de prendre l'esforç quaresmal.

El consumisme actual, necessita una cura de Trancendència i de Pobresa. En el consumisme hi convergeixen tres grans temptacions de la vida moderna.

- Per una banda hi ha les implicacions demoníques de tot poder. Tal volta de tot poder il·limitat. La temptació del poder consisteix en utilitzar en profit propi, el que hauria d'estar al servei dels altres. Oblidam que darre-
ra el poder hi ha buidor.

- Per altra banda la temptació del plaer mostra el buit de la desesperança, engendrats per l'anhel il·limitat de disfrutar.

- Per últim hi ha la temptació del Conèixer, en el sentit de vincular a si mateix tot el conegut. saber és poder.

Per desgràcia les temptacions no són teòriques. Són evidents. Desemboquen a les esplanades dels supermercats. Els "carros" plens de plaers possibles necessiten una cura de Trancendència.

El consumisme necessita de la cura de la Trancendència. Diu un cristià:

"Jo cercava Déu, i no el vaig trobar.
Me cercava a mi mateix, i no me vaig trobar// Vaig cercar els altres
i vaig trobar Déu i mi mateix".

Manuel Bauça

**SALO
DE
PERRUQUERIA
MARILENA**

C/ Passeig Antoni Estarelles, 30
TEL. 61 32 83

VIDEO

T A C C

FOTOGRAFIA

expert

Passeig Antoni Estarellas, 14

Telf. 61 30 88

ES CASTELLET:

Un periódico bunyolín para Bunyola es lo que tienen Vds. en sus manos. Su realización no es una nueva idea. Varios años atrás se confeccionó ya un periódico mural que muchos recordarán. Aunque en escala algo mayor, lo que pretendemos es, en esencia, lo mismo. Por eso hemos adoptado el mismo nombre: "ES CASTELLET".

Amb aquestes paraules, ara fa vint anys (sí, sí, vint anys!) rompia l'ou, sota el pretext de les festes de Nadal, aquesta revista castelletera. Vint anys que a més de dos li semblaran mesos (poquíssim temps abans de mirar-se de prim compte) i a altres, prehistòria, senzillament.

Rellegir els primers números d'aquest periòdic, per exemple el primer, és assistir a classes magistrals de sociologia i d'història, paraula!, malgrat tots els emperons que hi posem, inclosa la llengua amb la qual estava escrita majoritàriament, la castellana, imposada, passada amb calçador, amb un cop d'ordre damunt la taula, per un "règim" que aleshores era la diana de moltes mirades i de pocs dards efectius. Així i tot, Don Andreu Estarelles, importorba-ble, descrivia amb la llengua nostra les seves **Estampes antigues de Nadal** (... "Matines xalestes i alegres. Els

jolls de neules bellugadisses festi- vament significati- ves de Betlem (Casa de Pa) i símbol de pau...").

En el fons, en els escolims de les intencions, als iniciadors d'a- questa aventura (peonera, d'altra banda, de les revis- tes locals mallorqui- nes, els movia un poc de Maig francès, un molt de post- Concili Vaticà Segon, uns esquits de Prima- vera de Praga i una quantitat no comptabilitzada de resistència pacífica front d'una socie- tat estàtica i que ells i molts volien inquieta. Un còctel singular per una empresa venguda del regne dels somnis.

Fa vint anys, en aquest primer número, En Jaume Conti parlava de **Navidad y música popular**, la desapareguda U.E.B. (Unió excursionista de Bunyola) par- lava de la seva relació amb els **Betlems** que des de l'any 1964 sembraven als cims mallorquins més alts, i les cròni- ques esportives ens deien que en Bestard (En Miquel "collet") era el màxim goleja- dor del Bunyola amb 10 gols.

Es Castellet va néixer amb estrella, encotonat dins un espai màgic que mai l'ha abandonat: després de cada caiguda hi ha hagut una gloriosa resurrecció cantada a cents de veus de poble entre- gat. I és que la necessitat de comu- nicar, de dir, de contar, fins i tot de fer befa de quasi tot és massa humana,

ANY ZERO

massa intensa i massa humana per fer-li el sord.

Deuen ser pocs qui recordin ara mateix que fa vint anys, vint, que en el nostre poble es donava un **Curso de Promoción social de la Mujer** al qual podien assistir-hi joves majors de 15 anys. I és de celebrar, sobre això, la cabòria d'una joveneta que proclamava que **en las familias se habla demasiado de dinero. Desde pequeñas nos hemos acostumbrado a dar al dinero más importancia de la que tiene. Y esto ocasiona muchas desaveniencias familiares.**

Encara que costi de creure, fa vint anys el **sis-cents** feia "furor", acabàvem el creuer de luxe per l'arxipèlag dels **veinticinco años de paz**, a Mallorca començàvem a crear la balearització, és a dir, rompre com més paisatge millor i la **pàtria** respirava uns aires d'"esplendor econòmics" d'allò millor.

¿Recorda algú que fa vint anys que es fundà en el nostre poble una **Academia Mixta de Enseñanza Media Maestro Colom**? Per aquestes saons n'era el seu Director D. Roberto Arechaga i tenia 14 alumnes masculins i 26 femenins. Els mateixos vint anys fa que el nostre ciclista Miquel Verdera (a. "Fundet"), pujava el Montjuïc i tancava la temporada amb 20 trofeus.

No es un **órgano informativo del Ayuntamiento**, sino un **periódico de Bunyola y para Bunyola**, como hemos dicho antes. Esto significa que no dependeremos de un grupo o de unos intereses particulares", continua dient l'editorial d'aquest primer número. I de totes maneres serviren als opositors d'una forma de govern contrària a tot tipus de justícia. De mica en mica es decantaren a favor de la lluita pacífica i resistent contra el franquisme i aquestes escritures-lectures subliminals a voltes, les entengué un tal Carlos de Meer (quina indecència!) quan clausurà a la força **ES CAS-**

TELLET per "incontrolat". I la befa, l'escarni, la burla i per a nosaltres la petita gràcia que el fessen a uns departaments municipals i amb qualque ormeig de La Sala.

No deixa de ser curiós que aquella primera revista inclogués una secció, **Sa Foganya** l'hivern i **Sa Porxada** l'estiu, que pretenia ser un **Foc i fum** sense acritud però a tocar, sense mala llet, però dient veritats petites per si de cas, sense plets ni Mascles Rossos ni Joan Marchs, però amb un estol de joves fent costat a un castell en petit defensat des dels merlets i les torrasses per En **Joan Palou**, el Rei i En **Joan Parets** mescla de Conseller en Cap i Virrei.

Fa vint anys que Bunyola infantà una fortalesa de paper i paraules que encara resisteix el decurs imparable del temps. Tant de bo que d'aquí a 20 anys poguem cantar com el Noi de Poble Sec allò del **fa vint anys que tenc vint anys.**

REDACCIÓ

LEJIA

LA MÉS PURA I DESINFECTANT
Privilegiada amb Registre Sanitari

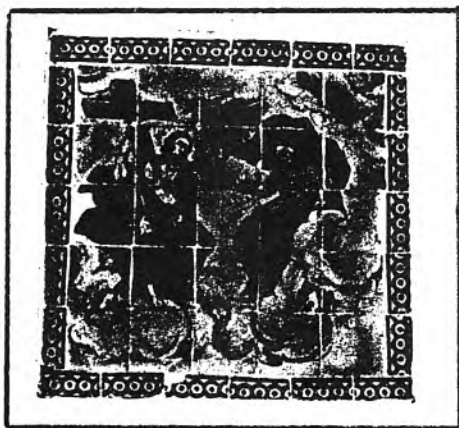
EMPREU-LA AMB TOTA CONFIANÇA

Rajoles de l'Ermita de Valldemossa (*)

Petita descripció dels plafons de rajoles que es conserven a l'Ermita de la Santíssima Trinitat de Valldemossa.

Entrant pel portal principal, ens trobam amb un recinte quadrat, d'uns quatre metres, que comunica amb el pati que ens condueix a l'entrada de l'Església. Dins aquest recinte hi ha col·locats directament a la paret, vuit plafons de rajoles catalanes de 13x13 cm., representant diferents sants.

1r. Santíssima Trinitat. Plafó de 25 rajoles, com a titular de l'Ermita ocupa el lloc central de la paret de la part dreta. La conservació és bona igual que la sanefa.

2n. Sant Onofre. Plafó de 20 rajoles. La conservació és bastant deficient, unes 4 rajoles sense dibuix ni vidrat. La sanefa, tipus roella i separada del plafó.

3r. Sant Pau, l'Ermità. De 15 rajoles, 4 d'elles sense dibuix.

4t. Sant Llorenç. De 15 rajoles i amb bona conservació, 3 d'elles sense dibuix.

5è. Sant Antoni. De 12 rajoles ben conservades i sanefa en perfecte estat.

6è. Sant Agustí. De 12 rajoles amb bona conservació. La sanefa, amb dues sense dibuix, té afegit a més a més, tres rajoles 13x13.

7è. Sant Pau. De 12 rajoles en perfecte estat. Dues rajoles de la sanefa sense vidrat.

Tots aquests plafons són catalans i els podem situar a mitjans del segle XVIII.

Plafó Sant Josep. El componen 6 rajoles 20x20 Alcora.

8è. Plafó de Santa Catalina Thomàs. De 20 rajoles, és d'una factura de gran qualitat tant tècnica com

artística. Dibuix proporcionat, ben realitzat que usa completament la superfície disponible sense deixar pràcticament cap espai en blanc. La conservació és perfecta. Sembla de recent fabricació. Tant el tipus de sanefa com el dibuix, podem atribuir-los a l'escudeller barceloní Pau Passoles, el qual els hauria produït entre els anys 1670 i 1710.

VIA CRUCIS

Dins la capelleta del cementeri, que encara està en servei, es conserva un Via Crucis de 4 rajoles 13x13, sense sanefa, de XII estacions, col·locades directament a la paret. La conservació és perfecta.

Pareix una cosa estranya que aquest Via Crucis de ceràmica se compoingui solament de XII estacions ja que a Mallorca tots els altres, siguin de ceràmica, esculpturats o litografiats, se componen de XIV estacions.

Tenim per exemple el V.C. del convent de la Caritat de Sencelles, el del convent de Santa Isabel de Ciutat, el de Montis-ion de Porreres, Campos, Castell d'Alaró, Pollença, Montuïri, etc.

Segons la tradició, els Ermitans tenien una estima i una amistat ben marcada pels Cartoixos, ja que els plànols de l'edifici actual i les constitucions (regles) fores una ajuda, tan tècnica com espiritual, que aportaren els Cartoixos.

També es conserva un Via Crucis de XII estacions pintat i dedicat als "Hermitaños por Fray Bayeu", amb la qual cosa pareix que aquests dos Via Crucis tenguin relació amb els Cartoixos ja que un i altre se componen només de XII estacions.

Fray Bayeu quan vengué a Mallorca, a la Cartoixa de Jesús de Natzaret l'any 1803 des de Porta Coeli, per pintar els frescos de l'Església, tenia 65 anys i pareix que l'estada durà 5 o 6 anys.

He tengut diferents converses amb ermitans i persones ben identificades amb l'ermita i pareix que aquest Via Crucis el volien col·locar pel camí que puja de Ca'n Costa a l'ermita, però dificultats econòmiques per construir les capelletes foren el motiu pel qual no es realitzà.

Joan Cabot

* Extret de Cuaderno acerca de las ciencias y letras de Valldemossa

CUROLLES DEL MES DE GENER

HAURIEM DE:

Aprendre a trobar coses bones al nostre poble, i a dir-les. I també de les altres encara que això ho fa molta gent.

Animar al rector Jaume Alemany a seguir endavant. Va tenir molt de coratge per fer aquelles Matines amb una guarda de nins petits i que tot sortís tan bé.

Demandar a l'Ajuntament quan pensa solucionar el greu problema d'aparcament a Bunyola.

Recordar a l'Ajuntament que a Bunyola hi ha un greu problema d'aparcament de cotxes. (De carros, de moment, no).

Instruir als que venen a les Beneïdes de Sant Antoni en cotxe, i volen passar, fort i no et moguis davant tothom.

Segur que enlloc de conduir un cotxe, ho farien millor estirant un carro.

Aclarir com és que hi ha obres que es fan dins el poble sense el cartell obligatori. Tenen permís o tenen bo? I tan a prop de l'església ...

Comptar quants n'hi ha dels que protesten per la gravera (amb raó), que tenen la seva casita de aperos legalitzada i en regla. Si no hi està també és pecat ecològic o social (petit, però pecat).

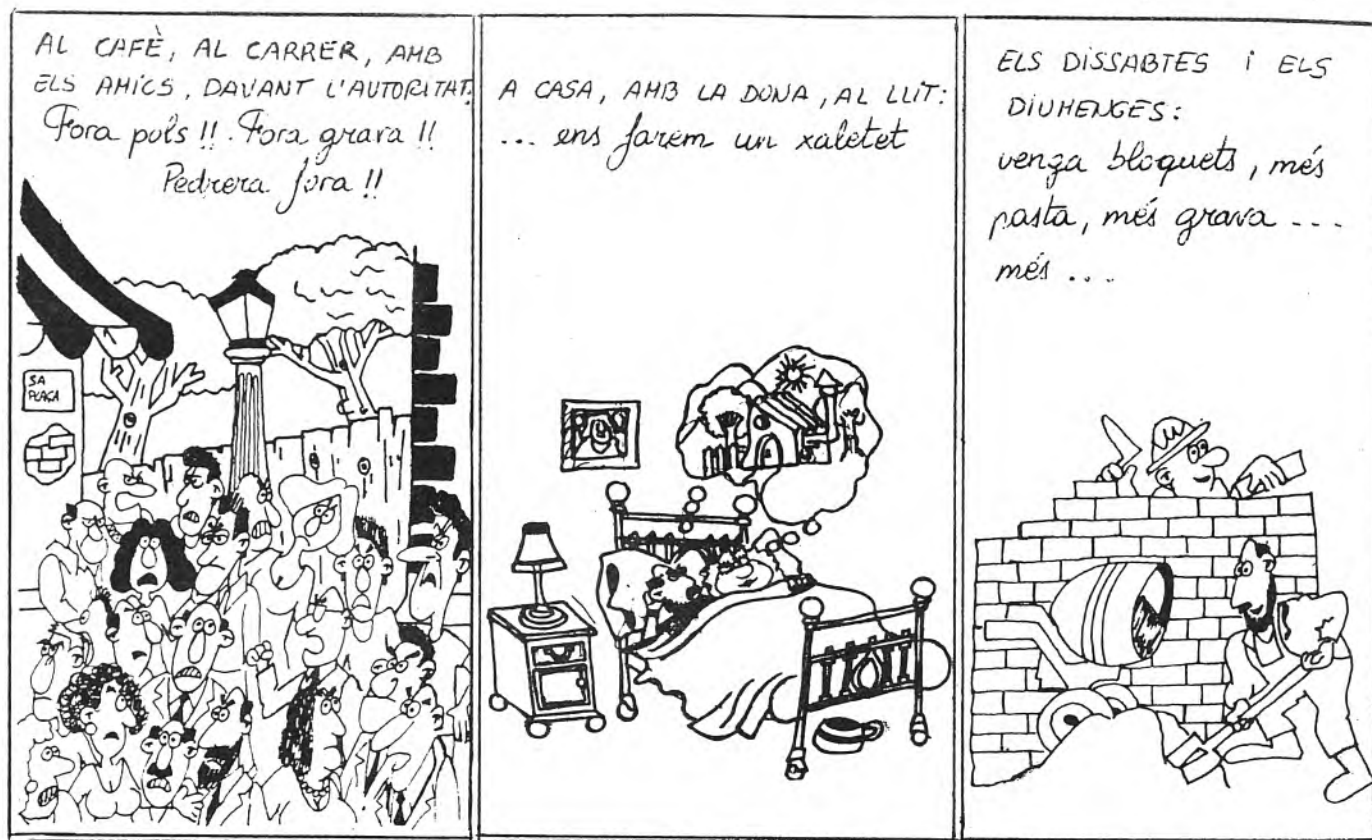
Preguntar al regidor de Sanitat si està realment satisfet de l'especte de brutor i grolleria que presenten alguns carrerons o passos **propiedad privada** que estan a la vista de tothom.

Avisar als conductors que aixequin la vista i veuran les noves senyals de circulació, no sigui cosa que el municipal en faci qualcun de falló.

Acabar per avui. Un altre dia, més.

J."A".

DESDEJUNI DE GRAVA

Des de fa temps, a casa venim rosegant cada dematí, per berenar, grava amb llet. Diu el pare que és bona manera de començar el dia i preparar-nos per fer front als nous temps: "la grava ens esmolàrà el barram i el barram serveix per mossegar".

De polseta i qualche mata-cà ens hauriem d'avesar a menjar-ne així com van les coses de la pedrera, tan deixa-pren-jas-espera, per això n'estic molt content de la meva dieta, i no crec que el pare ho faci per allò de tòrcer el coll davant els prohoms i els prebetongs, ans al contrari: cal tenir les dents, els claus i els queixals ben esmolats i reforçats. Potser una micoia de pols sí que n'hauriem de menjar, però també és ben cert que amb aquesta dentadura fotrem més d'una i més de dues barramades a déu sap qui!

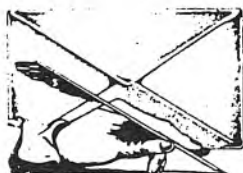
Als hàbits familiars, el pare encara hi ha fet una altra innovació: la tècnica del "poal d'aigua freda". El pare defensava que vivim a un món d'esglais i que per no esglaiar-nos per res, si cada dia, en un moment qualsevol, ens

entafarrava una poalada d'aigua de la més gelada, a poc a poc ens hi aniríem fent, als sobresalts. El que passà és que al cap d'algunes setmanes, a la mateixa tècnica, abans sorpresa, s'hi feu una modificació, és que ja les realitzàvem sempre a la mateixa hora: sorpresa ho serà, sorpresa no serà!!! Però la'ns faran!!!, la'ns faran!!!

D'ençà de la pedrera me preocupa molt la salut del meu pare i també la de la família. Tot i això, me l'estir molt al pare.

Gravim

**CALAIX
DE
SASTRE**

Ara que Fra Juníper Serra, per mor de la seva beatificació, és centre de moltes converses entre fidels i no tant, entre defensors i detractors, no està de més fer saber a molts i recordar a molts pocs que el Pare Serra, dins la seva migrada predicació mallorquina, vengué diverses vegades a la nostra Parròquia. I que els Germans Cabot, Pere i Joan, foren uns dels seus més aventatjats valedors.

***

El dissabte de Sant Sebastià el nostre Grup de Teatre presentà a TVE per totes les Balears el seu darrer muntatge Metge per força de Molière. Enhorabona a tots!

***

Ni que sigui breument, cal agrair al sr. Joan Cabot, bunyolí a la diàspora, el lliurement de franc que ens ha fet d'una obreta ben interessant Lluc, Corona y Misterios del Rosario, editada l'any 1950 pels antics Blavets. Gràcies.

***

Des d'aquest racó també volem fer arribar la nostra enhorabona a Elisabet Abeyà, incondicional de la nostra revista i col·laboradora esporàdica, per la traducció al suec que se n'ha fet del seu llibret infantil Què seré quan sigui gran, editat per La Galera. Cal recordar que anteriorment ja s'havia traduït al castellà i al basc.

CA'S BOLLETÍ

**Drogueria, ferreteria, sabateria
i articles variis**

carrer Major, 19

Tel. 613047

Uetra menuda

Carall com estan les entitats culturals! Uns que se'n fan trons de presentar papers perquè els surt més a compte passar factura i cobrar que demanar almoïna, altres que es senten discriminats i altres que presenten manifestos. La mare de Déu!

Un cop haver llegit el manifest presentat pel Grup d'Esplai no em queda altra cosa que fer que treure'm el capell aixugar-me la suor, ventar-me una estona i alenar profundament uns instants. Redell com està el galliner de la cultura!

Perquè veig que el Grup d'Esplai ha cobrat; aleshores hauria de manifestar en el manifest el cobrament, no? I els que cobraren, no digueren res, ¿estan o no estan d'acord amb el manifestat pels esplaiers? Perquè tenc por, estimats entretenidors de fills i pares, que el vostre manifest, tot i ésser justíssim ha estat aigua a la mar, ¿no ho creis?

Jo, signant del vostre manifest (tèniu en compte, no obstant que jo no cobro de l'Ajuntament, en tot cas m'envia ordres d'embargament perquè dec no sé quina cosa), us proposaria quelcom de curiós però altament il·lustratiu: tancar totes les entitats i tancar l'Ajuntament, sobretot; matar el gos i la ràbia. Perquè, els Vells (què hi fan dins cultura?) reben altres ajudes i substancials; l'Escola de Ball, cobra per a les seves actuacions i segons sembla fa els viatges a costa de la subvenció; El Collectiu Cultural Sitja vén aquesta revista ... al final quedau les tres maries: la Biblioteca, les Imatges i vosaltres.

Seriosament, tanquem l'Ajuntament, i si no, la Regidoria de Cultura; deixem-ho en la Gerència del Festival de Música de Bunyola que, sient tot el digne que es vulgui, no pot mai desamparar altres activitats amb un potencial econòmic molt més feble.

Seriosament, Grup d'Esplai, sigau valents i deixau anar l'entreteniment de l'al·lotea, El Reis i tota la resta.

Seriosament, ni punyetero cas a la Regidoria de Cultura. De ver.

marçal

LLIBRES

Interessantíssim treball de camp sobre les cançons tradicionals que el seu autor, Antoni Riera, vol que sia una eina de treball, pràctica i fàcil d'adquirir, per als qui estimen la nostra cultura tradicional-musical, ja sia per deleitar-se'n, ja sia per a ensenyar-la a les nostres escoles.

Seguint el concepte de cançó popular
Seguint el concepte de cançó popular de Michel Brenet ("... el repertori de melodies adaptades pel poble a cada país i a cada contrada i transmesa generalment per mètode oral a cantaires intuïtius..."), el nostre autor, l'any 1969 començà a enregistrar tot tipus de melodies, recorrent Mallorca a la recerca de quantes més cançons populars millor, a comptes que el seu treball pogués completar el "Cançoner Popular de Mallorca" del Pare Ginard i el estudis duits a terme per Baltasar Samper i Josep Massot i Planes.

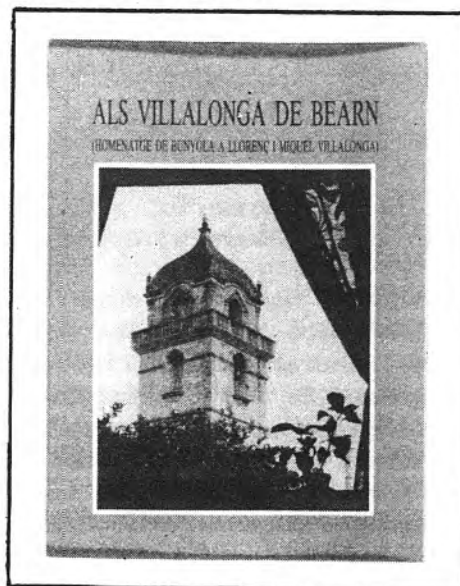
El llibre, dividit en cançons de treball, romancer, temes variats, sobre nadal, festes diverses i Pasqua Florida, té per a nosaltres els bunyolins, altres centres d'interès: que l'autor sigui fill del poble i que distintes aportacions siguin també bunyolines com les de Francisca Cabot Riera, Margalida Conti Negre, Catalina Riera Estarelles, Ramon Estarelles Alenyar i altres cançons de Bunyola apreses per l'esposa de l'autor, Laly Ruiz Pérez.

En definitiva, un llibre atractiu i atraient que, com tots els que ens permetem recomanar-vos, creïm que no haurien de mancar a cap biblioteca particular bunyolina.

BEARN, BUNYOLA?

Editat pel nostre Ajuntament, **Als Villalonga de Bearn (Homenatge de Bunyola a Llorenç i Miquel Villalonga)**, és una obra que pretèn aprofundir en la "bunyolitat" del Bearn villalonguà, tot partint del fet que els germans Villalonga mantenien amb Bunyola uns lligams molt fermes, no debades eren d'ascendència bunyolina.

Són set aportacions (signades per Tomeu Quetgles i Pons, Joan Alegret, M. Manuela Alcover, Joan Bonet, Valentí Puig i M. del Carme Bosch) en forma d'homenatge col·lectiu bunyolí a dos germans literats que, cadascú amb la seva llengua d'expressió, marcaren amb una imprompta especial el món cultural que els tocà de viure.

B A R

CA'S PELLER

C/ SANT MATEU 5

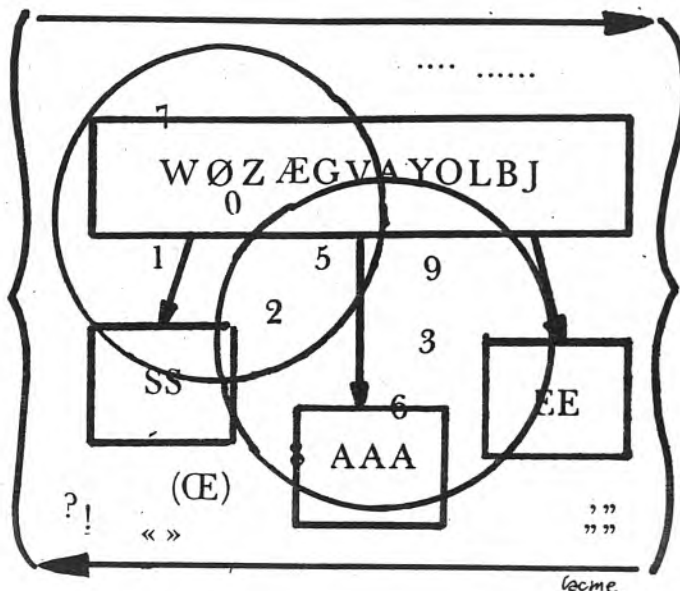
CORRESPONDENCIA QUIMÈRICA

ALS PLANIFICADORS

Respectats:

Vos parl des de les conseqüències negres de la vostra feina, des de la ràbia, la indignació i la desesperació. Potser, per tant, que menat per aquesta mena d'ira, en qualche moment obliidi la vostra preparació demostrada a les distintes proves d'aptitud. No obstant, procuraré ser profundament respectuós amb vosaltres i el més objectiu possible en l'exposició dels fets i les consideracions adients. Parl, també, des de la més absoluta ignorància dels terrenys que trepitjau. Seria prudent, idò, callar i abstenre'm de fer-ne cap judici que, amb més força que mai, potser ara, massa temerari. De totes maneres ...

Val a dir que judicant els resultats dels vostres distints plànols que afecten directament el nostre desenvolupament com a animals de relació, malgrat que treballau amb una matèria primària tan al·lucinògena com la teoria, en sabeu ben poc de ser pràctics. ¿Quants del vostres projectes compleixen al cent per cent l'abast pel que foren descrits? ¿Quants han vist, a la fi, la seva realització? ¿Quants es barregen sense haver calibrat mai la seva viabilitat? Em perdonareu la presumpció, però sient com sou, malabaristes de les teories, sou uns teorematícs fatals, en el sentit que poques vegades la praxi dóna la raó als vostres enunciats.

Quan programau quelcom, la seva execució ja no pertany al vostre camp delimitat, a manera de gual privat. I ni parlar-ne de l'anàlisi dels seus resultats. Però, clar, això és planificació, estructuració! Tan altament planificada està l'atenció al públic, posem per cas, que fàcilment ens fa recordar Kafka: si a

un ambulatori de la S.S. et fan una **història clínica** a la primera visita i l'han perduda per a la segona, et pots fer un nus mariner a la coa de les intencions de rebre atenció mèdica. Ben igual que el polèmic **plus** que cobren alguns funcionaris de Cort per **atendre al públic**. ¿És que el públic és matèria contaminant, un perill, un producte nociu? ¿No es tan absurd com incitar al contribuent perquè es faci una pòlissa d'assegurances que l'empari dels mals aires o la mala llet del funcionari-amb-plus? Hauríeu de ser, per definició, arquitectes delicats de l'organització de la relació social humana i en sou, massa vegades, l'agent destructor.

¿Què en pensa un planificador de la fatuïtat o inutilitat de les seves planificacions? El bon planificador em contestarà que cal planificar la cosa de bell nou ... que m'estic estimbant per un discurs dialèctic que només condueix a la demagògia ...

Atentament,

Jaume Mateu Martí

TIMA TEMA

TIMA: Ai, Temeta, vaig com a perduda ... no sé què faig, ni on vaig...

TEMA: I ara, què tens res de nou tan alsurada?

TIMA: Que he d'anar a matances amb sa "tercera" i no sé què llamps m'he de posar.

TEMA: Fotre, qualsevol cosa: una bata i un davantal. Per unes matances ...

TIMA: No, guapa! En ocasions com aquests, per moltes matances que siguin, sa presència és sa presència.

TEMA: Què dius de "presència"?

TIMA: Què vol dir, que ets nada ahir, nadala?

TEMA: No entenc res

TIMA: O és que has entès qualche cosa mai, tu, eh?

TEMA: Mira, me deixes gelada: no havia vist mai posar-se sa muda bona ni armar tant de rebumbori per anar a matar un porc i fer-ne sobressada.

TIMA: Pobre, i com el tractes. Però te'n penediràs.

TEMA: A qui tract malament? An es porc? O és que es porcs ...

TIMA: Què dius des porc?

TEMA: Ai, que torn local! No dius que te'n vas de matances?

TIMA: Sí, però el president ...

TEMA: President? Dels matancers?

TIMA: Mira, Tema, no en facis perdre es corbam! I sobretot deixar d'insultar i de fer joquets de paraules, eh, guapa?

TEMA: Enc que em matin entenc res!

TIMA: Perquè ets una rojota i t'estira un pèl d'allà que En Canyelles mos regali un porc i es teu Filipe mos planyi una pesseta des retiro.

TEMA: Ah, t'arregles pes President. Idò no importa siguis tan grosserota!

TIMA: És que mira que si mos fan un retrato, ell tan curiós ...

TEMA: O has de seure devora ell?

TIMA: No, betzola, jo no tenc "cargó" de res. Però me veurà retratada, o no? Idò lo que importa és que de qualche manera me verà

TEMA: I amb tanta matança, Tima, el colesterol i la circulació ...

TIMA: Mai he patit de res d'això, jo. A vegades mal de ventre ... res!

TEMA: Si sempre n'has estat perseguida! Mira, per Nadal mateix em digueres que no havies podut menjar porcella a ca ça teva nora perquè en Valverde t'havia trobat an es tope!

TIMA: Allò era porcella ciutadana i aquesta és pagesa i des President, és a dir que no pot fer mal mai.

TEMA: Oh, mirau! Fereu un tro, tant de porc!

TIMA: Ai, Temeta, morir màrtir, morir de fàstic!

TEMA: No, si se veu.

TIMA: Dius que se veu que estic guapa? Faig goig?

TEMA: Ai, mareta, supòs que en llevar-te aquests faldons i posar-te sa falda que te tapin ses cuixes, mira.

TIMA: Cuixes? O és que no t'agrada aquesta minifalda que estrèn ... es President és es President.

TEMA: Ai, ai, Tima, que me pega un no sé què!

TIMA: Idò arregla't tota sola que jo amb sa mini no puc fer cap bravata, no fos que la xepàs i no la pogués lluir davant es President.

ESPORTS

Primeres olimpíades infantils

El Grup d'Esplai està preparant pels propers dies 26,27 i 28 de maig, les **Ies. Olimpíades Infantils** per a escoles i grups d'esplai. De moment s'ha enviat inscripcions per tot, i el termini d'inscripció acaba el proper 15 d'abril.

Les olimpíades es dividiran en dues categories, alevin i infantil. Les proves a les quals es competirà són: l'atletisme en distintes distàncies -individuals i collectives-, escacs, tenis de taula, voleibol, bàsquet i futbol sala. Amb tot i això, es programaran una sèria d'actes culturals, com un festival infantil, exposició... Els participants podran quedar a romandre en tendes de campanya a un lloc habilitat a tal efecte.

Mentrestant vos seguirem informant de totes les novetats d'aquesta festa esportiva.

FUTBOL-SALA

Els equips de futbol sala escolar segueixen amb els seus bons resultats i el seu bon joc.

Alevins

SSCC (lider) 3 - CP M. Colom 6
Esportes A 0 - CP Mestre Colom 9

Els alevins van líders empatats amb els col·legis Sant Vicenç de Paul i SSCC de Sóller.

Infantils

CP M. Colom 13 - SSCC 3
SSCC 1 - CP Mestre Colom 5

Els infantils van líders i mai no han estat vençuts.

De seguir aquests resultats i a manca de poques jornades, els equips benjamin, alevin i infantil del nostre poble, representaran a la Comarca de Sóller a les finals insulars.

Cal destacar el bon nivell de joc d'alguns jugadors, que són ja, autèntiques promeses.

PLA PROGRAMA D'AJUDES A L'ESPORT

1. Plans que s'estableixen
  - 1.1 Subvencions per a activitats esportives de promoció de les Corporacions locals.
  - 1.2 Subvencions per a les activitats esportives de promoció a l'àmbit de les empreses privades.
  - 1.3 Ajudes als plans i a les activitats esportives de promoció, adquisició de vestimenta i materials bàsics de les A.A.P.P.A.A.
  - 1.4 Ajudes a les activitats de promoció dels Clubs Esportius.
  - 1.5 Subvencions a les Federacions Esportives, per als programes de competició i promoció que desenvolupin.
  - 1.6 Subvencions per a la millora, l'adequació i/o la construcció de les instal·lacions esportives bàsiques en els centres escolars.
  - 1.7 Subvencions per a la construcció i millora de les instal·lacions esportives de les Corporacions Locals.
2. Les subvencions que s'atorguin, tendran el següent límit màxim, per programa subvencionat.

2.1 Per a Corporacions Locals (Activitats)	500.000 pts.
2.2 Per a Empreses Privades	200.000 pts.
2.3 Per a Clubs esportius	200.000 pts.
2.4 Per a les A.P.A.	200.000 pts.
2.5 Per a Federacions	1.000.000 pts.
2.6 Per a Centres Escolars (Instal·lacions)	1.000.000 pts.
2.7 Per a Corporacions Locals (Instal·lacions)	10.000.000 pts.
3. Termini
  - 3.1 Per a subvencions a Empreses Privades: Fins el 28 de febrer.
  - 3.2 Per a subvencions a les A.P.A. i als Clubs Esportius: Fins el 15 de març.
  - 3.3 Per a subvencions a les Corporacions Locals: Fins el 15 de març.
  - 3.4 Per a subvencions a les Federacions i beques als esportistes: Fins el 15 de març.

DIRECCIÓ GENERAL D'ESPORTS

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR

Pareix que, des que parlàrem la darrera vegada, els nostres equips han anat caminant com els crancs, o sigui, cap enrera.

Els majors duen un raig de dimenges sense guanyar. Pareix que la sort els ha donat l'esquena. Ja no és sols fora camp sinó que dins Bunyola mateix, també costa molt treure tans sols un punt. El més alarmant, és que no es juga gaire bé, i això repercuteix en els resultats finals. D'aquell gall que comentàvem la darrera vegada, hem passat a ésser una lloca sense veu ni vot. Tot i això, confiam que arribaran noves victòries, i podrem, de bell nou, mostrar el plomissó.

Els juvenils, lluiten de debò, per treure els dos punts en joc, quan es juga dins Bunyola. Tot el contrari passa quan es va fora camp. Les golejades, a vegades, són d'escàndol. A favor de

l'entrenador, que de pas sia dit que no té cap culpa, volem ressenyar, que diumenge sí diumenge no, té problemes per fer els onze. Confiam que la situació en general millori.

Del infantils que podem dir? No han guanyat ni un sol partit. Amb tan sols dos punts, i amb tres gols marcats, van darrers a la classificació. Al contrari dels juvenils, aquests juguen millor fora camp. Tot canvia quan es juga a Bunyola. La manca de jugadors que marquin gols, no ha deixat, fins ara, guanyar cap partit. No crec que ni jugadors ni entrenadors estiguin molt contents amb el rendiment que duen, i pens que faran el possible per millorar-lo.

Els "pitufos", per no ésser menys, han quedat ancorats dins el bassiot. Això sabem que no vol dir res, ja que la feina que es du a terme, va enmarcada

cap un futur. Tots sabem que aquests petits lluiten de valent, amb ànima i cos. Hem de procurar, entre tots, animar-los, i no deixar mai que es cansin de lluitar.

Per acabar, voldria fer una petita reflexió sobre el futbol bunyolí:

¿Què passa en el nostre futbol?

És una pregunta que molts d'aficionats es fan. Tots veim les classificacions, malgrat que sabem que això, no és el bessó de la qüestió.

Es nota la manca d'espectacle, la manca de públic assistent, la manca d'informació d'horaris, el poc ambient que es respira, la poca preocupació per tots els problemes que envolten el futbol, etc. Tot això i moltes altres coses, fan que estiguem ofegats fins al coll. Comentant amb els entrenadors la problemàtica futbolera, tots remarquen la multitud de problemes amb què es troben continuament. El que hem pogut deduir, és que a Bunyola manca una política seria en el futbol. No es pot tolerar de cap de les maneres, que allots de tretze o catorze anys, no haguin vist mai un camp de futbol de prop, o no haguin manejat mai una pilota amb els peus, i tot i això, haguin de jugar de titulars els dissabtes i els diumenges.

És ben hora que prenguem consciència que així no es va enlloc. A Bunyola tenim gent que se n'entén de futbol però no es compromet. La gent s'estima

més quedar dins els bars, que davallar a Son Serra, en part té raó. Són més bones unes herbes, que l'espectacle que allà baix es dona.

Seria necessari fer una escola de futbol. Aquesta podria ésser la solució perquè aquest esport no es mori. Hem de pensar, que per triomfar en qualque cosa, són necessaris uns bons fonament i molts de sacrificis per part de tots. Si no és així mai no s'arriba a dalt de tot. No hem de voler ésser unes pobres papallones que vagin pel desert. Tampoc és hora de donar culpes a ningú, tothom en té una mica. El que convé és juntar esforços i donar al futbol bunyolí, el lloc que es mereix.

TALLERS QUETGLAS
Xapisteria i Mecànica en general

Passeig Antoni Estarelles
BUNYOLA

Sa Torreta

A partir d'ara, els joves i els petits teniu una secció especial per a vosaltres, a fi que passeu una estona entretinguda. A més de la ginkama, que vos explicam a part, vos oferirem experiments, invents, jocs, notícies interessants, etc.

Segur que vosaltres també en sabeu, de coses curioses; ensles podeu enviar, juntament amb els vostres suggeriments.

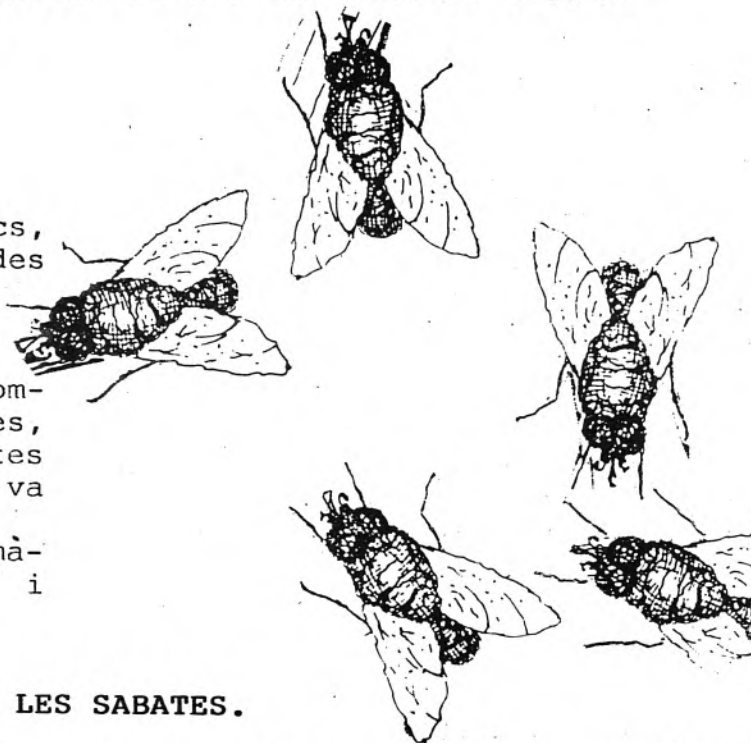
ENTRETENIMENTS

Si apreneu aquests jocs, passareu estones ben divertides jugant amb els vostres amics.

Joc de la calculadora.

Na Margarida va anar a comprar. Havia de pagar 260 ptes, però només en duia 90. Quantes pesetes li faltaven, i què va comprar?

(Escriviu el resultat en una màquina de calcular, girau-la, i sabreu què era).

ENDEVINAU L'EDAT I EL NÚMERO DE LES SABATES.

Digau a qualcú que escrigui, sense que vosaltres ho vegeu, el número de les sabates que calça. Per exemple, el vostre amic escriu el 36.

Ara l'ha de multiplicar per 2. P.e: $36 \times 2 = 72$.

Després ha de sumar-li 5. P.e: $72 + 5 = 77$.

Que multipliqui el resultat per 50. P.e: $77 \times 50 = 3.850$.

Seguidament ha de sumar el número màgic d'enguany, que és el 1.739, P.e: $3.850 + 1.739 = 5.589$.

I finalment ha de restar el número de l'any que va néixer. (L'amic imaginari va néixer l'any 1.974.) $5.589 - 1.974 = 3.615$.

I ara... fixau-vos en que les dues primeres xifres són les del número de les sabates del vostre amic, i les dues darreres les dels anys que ha fet o farà enguany.

NOTA: L'any que ve, el número màgic serà el 1.740, i cada any li hem de sumar una unitat.

Vos proposam participar a una ginkama cultural.

A cada numero del CASTELLET apareixeran deu preguntes, i algunes d'elles per filar ben prim. Si les sabeu, escriviu les respostes i enviau-les a l'apartat de correus nº 13 o bé deixau-les a la bustia del carrer Mestre Colom nº 9.

Al proper numero apareixeran les solucions i els noms dels acertants, entre els que, a finals d'any, es farà un sorteig de premis molt interessants, des d'un "walk man", o un lot de llibres i material escolar, fins al primer premi, que per ara, es una gran sorpresa.

No oblideu indicar el vostre nom, l'edat i l'adreça, perquè tots els participants tendran un obsequi.

1.- Ara es temps de menjar cocarrois. Escriu-nos com es fan i quins ingredients hem de menester.

2.- Quin any es va publicar el primer CASTELLET?.

3.- Anomena, al manco, dos arbres i dues plantes que es trobin a la Comuna de Bunyola.

4.- Als nins i nines, de petits, els agrada molt que els engronsin a "Serra mamerra". Escriu-nos la lletra d'aquesta cançoneta.

5.- Quin és el Grup de Rock bunyolí que va animar la darrera festa de disfresses?.

6.- Quantes gotes d'aigua caben dins un tassó ple?.

7.- El terme de Bunyola limita amb altres termes de Mallorca. Quins són?.

8.- Resol aquest problema de matemàtica i escriu el resultat en lletres:

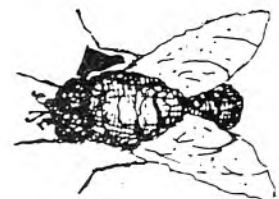
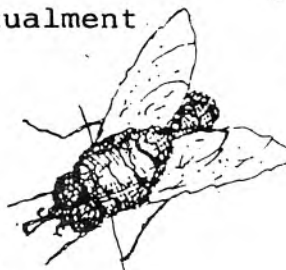
"Un arbre té cent branques,
cada branca, cent brancons,
a cada brancó, cent nius,
i dins cada niu, cent ous.
Quants ous hi ha?.

9.- Quants bars o cafès hi ha, actualment a Bunyola?.

10.- Endequina què és :

"Quan en tens, en cerques,
i quan no en tens
ni en vols, ni en cerques".

"Jo tenc arrels i no som arbre,
i som de color d'un all,
no som ganivet i tall
igual que si fos un sabre".

III CONCURS INFANTIL DE REDACCIÓ

ES CASTELLET

EL COL·LECTIU CULTURAL SITJA I L'ASSOCIACIÓ DE PARES D'ALUMNES DEL COL·LEGI MESTRE COLOM, CONVOQUEN EL III CONCURS DE REDACCIÓ "ES CASTELLET" AMB LA INTENCIÓ D'ESTIMULAR L'ESCRITURA EN CATALÀ DELS ESCOLARS DE BUNYOLA, D'ACORD AMB LES SEGÜENTS

BASES

- 1. Podran participar – hi tots els escolars matriculats al Col·legi MESTRE COLOM de Bunyola.**
- 2. El Concurs es dividirà en quatre categories:**
  - Categoria A: escolars de 1r. i 2n.**
  - Categoria B: escolars de 3r. i 4rt.**
  - Categoria C: escolars de 5è. i 6è.**
  - Categoria D: escolars de 7è. i 8è.**
- 3. Es concediran quatre premis, un per categoria, consistents en un lot de llibres cadascun valorat en 5.000 Pts., i la publicació de les redaccions a la revista ES CASTELLET.**
Igualment, el jurat podrà concedir els accèssits que cregui convenients a cada categoria, que seran premiats amb la publicació de les obres a la revista esmentada.
- 4. Les redaccions, de tema lliure, estaran escrites en català i hauran de tenir una extensió màxima de seixanta retxes. A cada redacció hi figurarà el nom i llinatges de l'autor, el domicili, telèfon i l'edat. Els concursants a les categories A i B podran adjuntar un dibuix a la redacció.**
- 5. Els originals es podran presentar al domicili de la revista, carrer Mestre Colom, 9, 2n., o a l'A.P.A.**
- 6. La recepció d'originals acabarà el proper 30 de Maig.**